

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Postavení ženy ve společnosti ve starozákonní a novozákonní perspektivě

Autor práce: Zdeňka Provazníková, KTF UK Praha

Oponent disertační práce: PhDr. Markéta Koronthályová

Hodnocení práce:

Autorka se ve své práci zabývá postavením žen v prostředí Starého a Nového zákona, aby zjistila, nakolik byly ženy spolupracovnicemi nejen mužů, ale i Hospodina Boha na dějinném úkolu spásy lidstva. Také se v příbězích jednotlivých biblických hrdinek snaží podtrhnout skutečnosti, které nás mohou oslovit v dnešní době a být tak podnětem a inspirací do našich životů.

Práce má dvě části, které v sobě ovšem nesou určitou disproporci. Část první, ženy Starého zákona, je obsažnější a zabývá se příběhy šesti ženských postav, zatímco část druhá, charakterizující ženy v Novém zákoně, se blíže zabývá pouze jednou postavou, a to Ježíšovou matkou Marií. Je to jistě škoda, protože i když je v Novém zákoně, jak autorka správně uvádí v úvodu na str. 59, pozornost zaměřena především na jednání mužů (Kristus, apoštolové) a je vyprávěn především z mužské perspektivy, přesto se i v něm najde jistě více ženských postav, které jsou zajímavé a inspirativní pro nás i dnes, což si autorka také uvědomuje.

Obě části práce (Starozákonní doba, Novozákonní doba) jsou vždy uvedeny rozsáhlým úvodem, který se zabývá reáliemi, tedy popisem okolností praktického života doby, ve které tyto ženy žily. Při popisu jednotlivých příběhů žen autorka nejprve ocituje biblická místa a pak je sama interpretuje, v závěru kapitol vyvozuje konkrétní ponaučení pro nás z jednotlivého biblického příběhu. Tato aktualizace pro současnost je jistě nepochybným přínosem práce. Je tu ovšem opět jistý nepoměr mezi popisem reálií doby a prohloubením psychologie jednajících ženských postav (např. co asi prožívala Sára, když Abraham při pobytu v Egyptě zapřel, že je jeho manželkou? – str. 31). V některých příbězích také převažuje spíše popis jednání mužů, než charakteristika přístupu žen.

Práce má, bohužel, dost formálních nedostatků (překlepy, čárky) a po jazykové stránce by jistě mohla doznat četná zlepšení. Např. autorka nerozlišuje tvary zájmen ji a jí, slovo Bible píše jednou s malým a jednou s velkým písmenem (a to i na stejné stránce – např. str. 80), místo sr. píše sr (mnohokrát), některé překlepy působí zásadní nedorozumění (Maria

jede navštívit Alžbětu). Na str. 24 chybí pozn. 29. Někde jsou i chyby věcné (např. na str. 40 záměna jmen Izák a Jákob).

Některé neobratné jazykové formulace zatemňují smysl sdělení (str. 30: jejího jména je možný názvuk charakteru nositelky; str. 37: lidé hledají svých cest; protože je bere za správná rozhodnutí) jiné jsou prakticky vyšinutím z vazby (str. 57: a mohla se setkat a poznat pravého Boha) nebo působí přinejmenším nezvykle (str.60: oděv patřil za cennost, která se opatrovala; str. 64: tyto informace se týkají hornějších vrstev; str.67: u dcer však vzdělávání tohoto typu neplatilo).

Jiné stručné až kategorické formulace autorky by zřejmě potřebovaly hlubšího vysvětlení (str. 63: Půda patřila k nejlepšímu ekonomickému zabezpečení; str. 74: Milost je tedy slovo, které shrnuje celou křesťanskou zvěst a celé evangelium), s některými nelze jen tak jednoduše souhlasit (str. 64: pokrevní příbuzenství nehrálo v antice tak velikou roli; str.65: Ženy v bohatých a vlivných rodinách se věnovaly nicnedělání ; str. 77 : O Petrovi ani nemluvě, ten nechápe téměř nikdy nic.)

V případné diskusi nad prací bych se autorky chtěla zeptat, proč v práci používá termín dějinná spása místo dějiny spásy (častěji, např. na str. 44 nebo 80), co chtěla říci formulacemi na str. 70: Manželský styk, tedy otázka plození dětí, se vůbec neklade, na str. 72: Oblasti sexuality souvisela s příkazy týkající se kultovní nečistoty a čistoty (ve vztahu k ženě) a na str. 75: Josef se zde stává jednajícím a oslavňou osobou?

Celkové hodnocení a závěr: V závěru můžeme konstatovat, že autorce se celkem podařilo splnit cíl, který si ve své práci vytkla a doložit na případech jednotlivých ženských postav z Bible, že ženy byly aktivními spolupracovnicemi mužů i Boha Hospodina na konkrétních událostech dějin spásy a jejich příběhy promlouvají svou zkušeností s vírou a s životem v kontaktu s Bohem velmi významně i k nám do naší současnosti.

Velkým kladem práce jsou i nádherné ilustrace v textu, většinou od neznámého autora.

Práci doporučuji k obhajobě.

Datum: 26. května 2008

Podpis oponenta práce:

Dr. N. Kormlíková